

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ:

1. Μαστραπάς Αντ., *Ιστορία του Αρχαίου κόσμου*, Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού, Α΄ τάξη Γενικού Λυκείου, ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, Αθήνα 2012
2. Παντελίδου Αγγ., Χατζηκωστή Κ., Χρίστου Ι., *Ιστορία της Κύπρου*, Από τη Νεολιθική μέχρι και τη Ρωμαϊκή εποχή, ΥΑΠ, Λευκωσία 1990

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

- Βοηθητικές επιστήμες για την ιστορία (αρχαιολογία, επιγραφική, παπυρολογία, παλαιογραφία)
- Ιστορικοί όροι/έννοιες: πολιτική, διοίκηση, κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός
- Ιστορικές περίοδοι: Εποχή του Λίθου, Εποχή του Χαλκού, Γεωμετρική, Αρχαϊκή, Κλασική, Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Εποχή

2. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Η Εποχή του Λίθου και η Χαλκολιθική εποχή στην Κύπρο

Η Εποχή του Χαλκού στην Ανατολική Μεσόγειο

Η Πρώιμη και μέση εποχή του Χαλκού στον ελληνικό χώρο και την Κύπρο

- Η εξέλιξη του προϊστορικού ανθρώπου από τη νομαδική ζωή στην μόνιμη εγκατάσταση- ανάπτυξη εμπορίου
- Οι ασχολίες του ανθρώπου από την Παλαιολιθική Εποχή μέχρι και την Εποχή του Χαλκού.
- Εντοπισμός των σημαντικότερων οικισμών στον χάρτη
- Εντοπισμός βασικότερων μινωικών κέντρων στον χάρτη και συζήτηση των όρων: μινωική θαλασσοκρατία, συγκεντρωτικό διοικητικό σύστημα (κέντρο τα ανάκτορα), γραφή, χθόνιες θεότητες (ταύρος, φίδι, θεά της γονιμότητας), ζωγραφική (αναγνώριση της μινωικής τεχνοτροπίας μέσα από παραδείγματα και χωρίς λεπτομέρειες)

Η Ύστερη Εποχή του Χαλκού στον Ελληνικό χώρο και την Κύπρο (2500 – 1050 π. Χ)

- Βασικά μυκηναϊκά κέντρα (χρήση χάρτη), μυκηναϊκή θαλασσοκρατία, εμπορικοί σταθμοί, αποικίες, διοίκηση (άναξ, μυκηναϊκά ανάκτορα) γραφή, θρησκεία, αρχιτεκτονική (ανάκτορα, οχυρώσεις, θολωτοί τάφοι), τέχνη, κεραμική (μυκηναϊκά αγγεία), μεταλλοτεχνία.
- Μινωικές και Μυκηναϊκές επιδράσεις στην Κύπρο (θεσμοί, κυπριακά βασίλεια, γλώσσα, γραφή, θρησκεία, αρχιτεκτονική, τέχνη).

3. ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (1100 – 800 π.Χ)

Η διαμόρφωση των φυλετικών κρατών

Α΄ Ελληνικός Αποικισμός

- Σύνδεση με τη γεωμετρική τέχνη (γεωμετρικά σχήματα) και αναφορά στη μεταφορά του φοινικικού αλφαβήτου στον ελληνικό χώρο μέσω της Κύπρου

4. ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (800 – 479 π.Χ.)

Η ανάδυση των ελληνικών πόλεων-κρατών και η εξέλιξη των πολιτευμάτων

- Πόλη-κράτος: ορισμός, προέλευση (οίκος), συστατικά στοιχεία (γεωγραφικά και οργανωτικά) σημασία ανάπτυξης πόλης-κράτους.
- Η εξέλιξη των πολιτευμάτων στην Αρχαία Ελλάδα: Βασιλεία, αριστοκρατία ολιγαρχία/τιμοκρατία, τυραννίδα, δημοκρατία.

5. ΚΥΠΡΟΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (750 – 475 π.Χ.)

Κατακτητές της Κύπρου. Οι κατακτητές της Κύπρου και η Επανάσταση του Ονήσιλου

- Αίτια των κατακτήσεων της Κύπρου, Ασσύριοι, Αιγύπτιοι, Πέρσες
- Κυπριακή επανάσταση, αίτια, αφορμή και αποτέλεσμα της επανάστασης του Ονήσιλου κατά των Περσών.

Ο πολιτισμός της Κυπροαρχαϊκής Εποχής – Σαλαμίνα

- Πολυμορφισμός/ συγκρητισμός, ανθρωπομορφική απεικόνιση, Κύπρια έπη, «ελεύθερος ζωγραφικός ρυθμός», Νεκρόπολη Σαλαμίνας (σύνδεση με μυκηναϊκές επιδράσεις και συμπεράσματα για την κοινωνική διαστρωμάτωση)

6. Κυπροκλασική εποχή (475 – 325 π.Χ): Ο Ευαγόρας Α΄

- Λόγοι της εκστρατείας των Ελλήνων, η εκστρατεία του Κίμωνα και το αποτέλεσμα της (διασύνδεση με την Καλλίειο Ειρήνη)
- Στόχοι, πολιτικό και πολιτιστικό έργο του Ευαγόρα Α΄.
- Κινήσεις Ευαγόρα (συμμαχίες, υποταγή κυπριακών βασιλείων και Τύρου), διασύνδεση με τη σπαρτιατική πολιτική (Ανταλκίδειος ειρήνη), και αποτέλεσμα περσικής αντίδρασης, «Ειρήνη με τον Μέγαν Βασιλέα»

7. Άνοδος της Μακεδονίας. Ο Μ. Αλέξανδρος. Η Κύπρος και ο Μ. Αλέξανδρος

- Πανελλήνια ιδέα, Ισοκράτης, Μακεδονία, Φίλιππος, ενέργειες ισχυροποίησης της Μακεδονίας, μακεδονική φάλαγγα, μάχη της Χαιρώνειας, Συνέδριο της Κορίνθου.
- Μ.Αλέξανδρος: Εντοπισμός στον χάρτη της πορείας και του κράτους του Μ.Αλεξάνδρου. Στρατιωτικό έργο, πολιτικό έργο, οικονομικό έργο, πολιτιστικό έργο (οικουμενικότητα, ίδρυση πόλεων)
- Πολιορκία και πτώση της Τύρου, ναυτική βοήθεια Κύπριων βασιλέων, ένταξη Κύπρου στον ελληνιστικό κόσμο.

8. Ο πολιτισμός της Κλασικής και Κυπροκλασικής Εποχής

- Κλασικός, κλασικισμός, νεοκλασικισμός, αξίες του κλασικού πολιτισμού (δημοκρατία, μέτρο, αρμονία κάλλος)
- Αρχιτεκτονική (Ακρόπολη) της Αθήνας, καλλιτεχνική αξία, εντοπισμός σημαντικότερων οικοδομημάτων[Προπύλαια, Παρθενώνας, Ερέχθειον] και αρχιτέκτονες), γλυπτική (χρυσελεφάντινα, ορειχάλκινα και μαρμάρινα αγάλματα, Φειδίας, Μύρων, Λύσιππος)